

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 152/21
Luxemburg, den 2 september 2021

Dom i mål C-180/20
kommissionen/rådet

Domstolen ogiltigförklarar de beslut som antagits av rådet angående tillämpningen av partnerskapsavtalet med Armenien

Domstolen uttalar att partnerskapsavtalet visserligen har vissa kopplingar till den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, men att de inslag eller avsiktsförklaringar i partnerskapsavtalet som kan hänföras till den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inte räcker för att utgöra en självständig beståndsdel i detta avtal som skulle kunna motivera att rådets rättsakt delas upp i två separata beslut

Den 24 november 2017 undertecknades det omfattande och fördjupade partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Armenien, å andra sidan (nedan kallat partnerskapsavtalet med Armenien).¹ I detta avtal anges att ett partnerskapsråd och en partnerskapskommitté ska inrättas samt att även underkommittéer och andra organ ska kunna inrättas. I avtalet anges även att partnerskapsrådet ska anta sin arbetsordning och däri fastställa partnerskapskommitténs uppgifter och funktionssätt.

Europeiska kommissionen och Europeiska unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik antog gemensamt, den 29 november 2018, i enlighet med artikel 218.9 FEUF, ett förslag till beslut från Europeiska unionens råd om den ståndpunkt som skulle intas på unionens vägnar i partnerskapsrådet vad gäller antagande av beslut avseende arbetsordningar för partnerskapsrådet, partnerskapskommittén, underkommittéer och andra specialiserade organ. I sitt ändrade förslag av den 19 juli 2019 tog kommissionen bort hänvisningen till artikel 37 FEU, om ingående av avtal på området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (Gusp), FEU som materiell rättslig grund. Rådet delade upp nämnda förslag till beslut i två separata beslut. Rådet antog således beslut 2020/245,² som syftade till att säkerställa tillämpningen av partnerskapsavtalet, med undantag av avdelning II, med stöd av de materiella rättsliga grunder som utgörs av artiklarna 91, 207 och 209 FEUF, på området för transport, handel och utvecklingssamarbete. Vidare antog rådet beslut 2020/246,³ som är avsett att säkerställa tillämpningen av avdelning II i detta avtal, angående samarbete på området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, med endast artikel 37 FEU som materiell rättslig grund. Beslut 2020/245 antogs med kvalificerad majoritet, medan beslut 2020/246 antogs enhälligt. Kommissionen har vid domstolen bestritt uppdelningen av rådets rättsakt i två beslut, valet av

¹ Beslut (EU) 2018/104 om undertecknande på unionens vägnar och provisorisk tillämpning av det omfattande och fördjupade partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Armenien, å andra sidan (EUT L 23, 2018, s.1).

² Rådets beslut (EU) 2020/245 av den 17 februari 2020 om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i det partnerskapsråd som inrättats genom det omfattande och fördjupade partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Armenien, å andra sidan, vad gäller antagandet av arbetsordningarna för partnerskapsrådet, partnerskapskommittén och underkommittéer och andra organ som inrättas av partnerskapsrådet, samt om upprättande av förteckningen över underkommittéer, för tillämpningen av det avtalet med undantag för avdelning II (EUT L 52, 2020, s. 3).

³ Rådets beslut (EU) 2020/246 av den 17 februari 2020 om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i det partnerskapsråd som inrättats genom det omfattande och fördjupade partnerskapsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Armenien, å andra sidan, vad gäller antagandet av arbetsordningarna för partnerskapsrådet, partnerskapskommittén och underkommittéer och andra organ som inrättas av partnerskapsrådet, samt om upprättande av förteckningen över underkommittéer, för tillämpningen av avdelning II i det avtalet (EUT L 52, 2020, s. 5).

artikel 37 FEU som rättslig grund för beslut 2020/246 och den omröstningsregel som följt därav. Kommissionen har följaktligen yrkat att rådets båda beslut ska ogiltigförklaras.

Domstolens stora avdelning ogiltigförklarar rådets beslut 2020/245 och 2020/246. Domstolen slår fast att även om partnerskapsavtalet har vissa kopplingar till den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken så räcker inte de inslag eller avsiktsförklaringar som finns i partnerskapsavtalet och som kan hänföras till den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken för att utgöra en självständig beståndsdel i detta avtal, vilket skulle kunna motivera att beslut 2020/246 antas med artikel 37 FEU som materiell rättslig grund och med artikel 218.8 andra stycket FEUF som förfarandemässig rättslig grund. Domstolen finner även att det under dessa omständigheter inte fanns något som motiverade en uppdelning i två beslut av den rättsakt som rör vilken ståndpunkt som unionen ska inta i det partnerskapsråd som inrättats genom partnerskapsavtalet med Armenien.

Domstolens bedömning

Domstolen erinrar inledningsvis om att rådet enligt artikel 218.8 FEUF i allmänhet ska besluta med kvalificerad majoritet och att det endast är i de fall som anges i andra stycket i denna bestämmelse som rådet beslutar enhälligt. Under dessa omständigheter ska tillämplig omröstningsregel, i varje enskilt fall, fastställas med utgångspunkt i om något av typfallen i andra stycket i artikel 218.8 FEUF är för handen. Valet av materiell rättslig grund för det aktuella beslutet ska grundas på objektiva omständigheter som kan bli föremål för domstolsprövning, däribland rättsaktens syfte och innehåll.

Om prövningen av en unionsrättsakt visar att den har två syften eller två beståndsdelar, och om ett av dessa syften eller en av dessa beståndsdelar kan identifieras som det – eller den – huvudsakliga eller dominerande, medan det – eller den – andra endast är av underordnad betydelse, ska rättsakten ha en enda rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller dominerande syftet eller den huvudsakliga eller dominerande beståndsdelan. Även om de angripna besluten i förevarande fall formellt avser olika avdelningar i partnerskapsavtalet, påpekar domstolen att bedömningen av vilket område som de tillhör och följaktligen den rättsliga grunden för unionens externa åtgärder ska företas mot bakgrund av avtalet i dess helhet. De angripna besluten avser nämligen rent allmänt funktionssättet hos de internationella organ som inrättats på grundval av partnerskapsavtalet med Armenien. Antagandet av två separata rådsbeslut, vilka har olika rättsliga grunder, men vilka syftar till att fastställa den enhetliga ståndpunkt som på unionens vägnar ska intas i fråga om funktionssättet hos de organ som inrättats genom avtalet, kan dessutom endast vara motiverat om avtalet, betraktat i sin helhet, innehåller separata beståndsdelar som motsvarar de olika rättsliga grunder som används för antagandet av dessa beslut.

Domstolen betonar i detta avseende att kvalificeringen av ett avtal som ett avtal om utvecklingssamarbete ska göras med beaktande av avtalets huvudsakliga syfte och inte utifrån avtalets enskilda klausuler. Det är visserligen riktigt att vissa bestämmelser i avdelning II i partnerskapsavtalet med Armenien avser frågor som kan hänföras till den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och bekräftar parternas vilja att samarbeta på området. Domstolen konstaterar likväl att dessa bestämmelser, vilka är få i förhållande till det totala antalet artiklar i avtalet, i de flesta fall endast ger uttryck för de avtalsslutande parternas förklaringar av programkaraktär och begränsar sig till att beskriva parternas redan befintliga förbindelser och deras gemensamma avsikter för framtiden.

Domstolen konstaterar vidare följande vad gäller avtalets syften. Avtalet syftar främst till att upprätta ramen för samarbetet med Armenien vad gäller transport, handel och utveckling. Domstolen påpekar i detta sammanhang att ett krav på att avtal om utvecklingssamarbete även ska grunda sig på en annan bestämmelse än den som avser denna politik varje gång avtalet berör ett visst område, i praktiken skulle innebära att den behörighet och det förfarande som föreskrivs i artikel 208 FEUF urholkas. Även om vissa av de specifika mål som syftar till att stärka den politiska dialogen visserligen kan hänföras till den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, påpekar domstolen att uppräknningen av dessa specifika mål inte åtföljs av något handlingsprogram eller en

angivelse av de konkreta formerna för ett samarbete på detta område vilka visar att den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken utgör en av avtalets separata beståndsdelar, utöver de aspekter som hänger samman med handel och utvecklingsamarbete.

Även det sammanhang i vilket en rättsakt förekommer – såsom, i förevarande fall, konflikten i Nagorno-Karabach – kan vara relevant vid valet av rättslig grund för rättsakten. Det kan emellertid konstateras att partnerskapsavtalet med Armenien inte innehåller bestämmelser om någon konkret eller specifik åtgärd för att hantera denna situation som äventyrar den internationella säkerheten.

Mot denna bakgrund ogiltigförklarar domstolen beslut 2020/246, eftersom beslutet felaktigt har antagits med artikel 37 FEU som materiell rättslig grund. Även beslut 2020/245 ska ogiltigförklaras. Det framgår nämligen av skäl 10 och artikel 1 i beslutet att det inte rör den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i det partnerskapsråd som inrättats genom partnerskapsavtalet med Armenien i den del denna ståndpunkt avser tillämpningen av avdelning II i detta avtal. De bestämmelser som ingår i denna avdelning utgör emellertid inte en separat beståndsdel av avtalet, som därmed innebär att rådet var skyldigt att grunda sig på bland annat artikel 37 FEU och artikel 218.8 andra stycket FEUF för att fastställa denna ståndpunkt. Således finns det inte något som motiverade att rådet undantog den ståndpunkten från tillämpningsområdet för beslut 2020/245, av det skälet att den avser tillämpningen av avdelning II i avtalet, och antog ett separat beslut med stöd av artikel 218.9 FEUF i syfte att fastställa denna ståndpunkt i den mån den avser tillämpningen av nämnda avdelning II.

Domstolen beslutar emellertid av rättssäkerhetsskäl att verkningarna av de ogiltigförklarade besluten ska bestå, i avvaktan på att rådet fattar ett nytt beslut i enlighet med denna dom.

PÅPEKANDE: Syftet med talan om ogiltigförklaring är att rättsakter som har antagits av unionens institutioner och som strider mot unionsrätten ska ogiltigförklaras. Medlemsstaterna, de europeiska institutionerna och de enskilda får, på vissa villkor, väcka talan om ogiltigförklaring vid domstolen eller tribunalen. Om talan är välgrundad ska rättsakten ogiltigförklaras. Den berörda institutionen måste fylla det rättsliga tomrum som kan uppkomma till följd av att rättsakten ogiltigförklaras.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler 📞 +352 4303 3127